

TENTOONSTELLING NATIONALE KOLFBOND.

VAN 1547 TOT HEDEN.

ZELFS EEN ETS VAN REMBRANDT ONTBREEKT NIET.

De Nationale Kolfbond viert haar gouden jubileum met een vijfdaagse wedstrijd, welke Vrijdagmiddag te 2 uur is aangevangen op de Kolfbanen van de heren Vlam en Haakman te Grotebroek.

En daarbij wordt een tentoonstelling gehouden op Kolfgebied, samengesteld door den nestor der sportbestuurders, den 83 jarigen Dr. G. C. van Balen Blanken uit Bovenkarspel, voorzitter van de Nationale Kolfbond en dhr. M. D. Kalker Jr. uit Amsterdam, het 72 jarig hoofdbestuurslid van deze bond.

Dr. van Balen Blanken heeft veel materiaal uit eigen bezit ingezonden, en door zijn onvermoeide arbeid ook van elders zeer veel interessante voorwerpen, boekwerken, afbeeldingen etc. betrekking hebbend op de kolfsport, weten bijeen te brengen.

Dhr. Kalker heeft naast enige voorwerpen uit eigen verzameling, een lijvig losbladig boekwerk ingezonden, bevattende 152 vellen van 40 x 75 c.m., waarin kolf-bijzonderheden vanaf 1590 zijn ondergebracht. Aan dit werk heeft de samensteller 1½ jaar gewerkt en zonder aanspraak te maken op volledigheid, bevat dit werk een schat van bijzonderheden; niet in 't minst over de Kolfbond zelf; over de voorzitter en de diverse wedstrijden, die jaarlijks in September worden gehouden.

Voor den rasechten kolver is dit werk alleen reeds een gang naar de tentoonstelling waard, doch ook de niet-ingewijde in het spel, zal met zeer veel genoegen in dit werk bladeren.

De tentoonstelling, die op het podium in de kolfbaan van dhr. Vlam is ingericht, kan men gemakkelijk in drie afdelingen onderverdelen:

- 1o. Kolfmateriaal uit de loop der jaren.
- 2o. Manuscripten, boekwerken, afdelingen;
- 3o. Foto's en medailles.

Onder de eerste rubriek treffen we aan 2 sajjetballen in een ijzeren raamwerk, van Berkhouwer uit Alkmaar, waarin de ballen boven een warmtebron werden opgehangen om ze op temperatuur te brengen.

Een zeer oude sajjetbal in koperen huls van dhr. Honig uit Zaandijk, alsmede een kolfstok uit de beginperiode van de kolfsport, — inzending van dhr. Kalker —, en twee geheel koperen voeten van kolfstokken trekken dan de aandacht. Tegenwoordig ziet men die niet meer, want onder het koperen deel is thans een smalle ijzeren beugel.

Hier bevindt zich ook het vaandel uit 1855 van de Kolfclub „De Prins van Oranje” uit Goes, benevens een aquarel en portretten van oude leden, die door de klederdracht de belangstelling vragen. — Daarnaast zien we een prachtige grote tegel uit één stuk, voorstellend de Kolfbaan te Utrecht; een serie schilderijen van kolfbanen, 13 foto's van opeenvolgende kolfwedstrijden, een oorkonde uitgereikt aan Zd. Scharwoude, een aquarel van de kolfbaan aldaar; een affiche betrekking hebbend op de oprichting van 'n kolfclub in Amsterdam in 1911.

Zo zijn we in de tweede afdeling belandt, waar we zien:

een hele serie etsen, tekeningen en beschrijvingen van J. A. Brongers uit den Haag; een Nationale Kolfmars in 1890 gecomponeerd door Frans Kronig, alsmede een serie liederen tussen 1886 en 1934 gemaakt door leden van diverse kolfclubs, welke voor kwamen in de ledenboekjes dier clubs. Ook zijn aanwezig de reglementen van 2 niet meer bestaande kolfclubs uit Amsterdam van 13 Juli 1799 en 3 April 1805, alsmede van de clubs „Prins van Oranje” te Goes (1892); „Recht door” te Alkmaar (1870); de „Vier Enen” te Spanbroek (1880); de Nationale Kolfbond (1885); e.a. een toneelstukje van de Kolfclub te Schiedam (1888); enkele reglementen uit 1741, uitgave Moolenijzer voor de prijs van „5½ stuiver”; das Kolfspiel met „Rembrandt Radierungen”, uit 1654; een reglement van 1547 uitgegeven door Jan en Gerbrand Roos; tekeningen van Jan Luiken.

Van alle clubs, die thans lid zijn van de bond, zijn er maar 4, die tegelijk met de bond haar 50-jarig jubileumherdenken, n.l. de „Vier Enen” te Spanbroek; „Recht door” te Alkmaar; „Op Maat” te Zd.-Scharwoude en „De Prins van Oranje” te Goes.

Enige geborduurde insignes en de grote gouden medaille van den „burgemeester-

notaris” Joh. W. C. Krom van Zuid-Scharwoude, vormen de schakel naar de inzending van Dr. v. Balen Blanken.

Hier vinden we een kunstig gesneden voorzittershamer van 1910; een „strafbankje”, geheel vervaardigd van lucifers door wijlen G. Dirkmaat van Opmeer; diverse caricaturen van den bekenden Diosy van hoofdbestuursleden van de bond; originele manuscripten van enkele kolfliederen; een toneelstukje in 3 bedrijven van 1782, getiteld: „Het Nederlandsche, Fransche, Americaansche en Engelsche Kolfspel”; een ets van 1625 van het ijskolven op de Haarlemmermeer; 6 foto's van de 1e kolfwedstrijd in 1885 te Spanbroek gehouden.

Hier is ook een serie bijzonder mooie tegels, zoals die vroeger in schouwen werden gebezigd, die alle betrekking hebben op het kolfspel (inzending J. A. Brongers, den Haag); een portret van Jan 1909 van de toenmaals 80-jarige Jacob Smit van Spanbroek; kleine portretjes, geknipt van sigarenbandjes en postzegels, betrekking hebbende op het kolfspel; alsmede een oorkonde van Berkhout.

Ten slotte komen we aan de derde afdeling met portretten van oude kolvers en de door hen gewonnen medailles, o.m. van A. Kist Sr. te Zd.-Scharwoude; van P. Moleenaar en A. Berkhout, eveneens uit die gemeente; bekera, gewonnen door Zd.-Scharwoude en Oudkarspel; de vanden van de „Zaanstreek” (1893) en van Alkmaar (1908) eveneens voorzien van diverse medailles.

Al met al een bijzonder aardige collectie die niet na zal laten de grote belangstelling te trekken van de ruim 400 deelnemende kolvers, als ook van de andere belangstellenden.

De eigenlijke kolfbaan heeft natuurlijk een feestelijk aanzien gekregen, wat nog verhoogd wordt door de aanwezigheid van enige tientallen schilderstukken van den burgemeester-schilder Jo Schrijnder van Grootebroek.

Niet ieder is in de gelegenheid geweest de exposities van dezen schilder in Den Haag en Enkhuizen te gaan zien, zodat dit nu een mooie gelegenheid is, alsnog met diens penseelwerk kennis te maken.